

Útmutató

a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó elszámolási kötelezettség bejelentéséhez, a csoporton belül kötött, tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó elszámolási kötelezettség, valamint a biztosítékeszközök cseréje alóli mentesség igényléséhez

Tartalom

Irányadó jogszabályok és egyéb szabályozó dokumentumok.....	3
Az MNB hatásköre	5
I. Elszámolási kötelezettséggel kapcsolatos eljárások.....	8
Nem pénzügyi szerződő felek (NFC) csoporton belüli mentesség kérésével kapcsolatos tudnivalók	8
Az elszámolási értékhatár (klíringküszöb) számításának módja	8
A nem pénzügyi szerződő fél klíring küszöbértékkel kapcsolatos bejelentései az MNB felé.....	9
A klíring küszöbérték elérésének bejelentése	9
A klíringküszöb alá kerülés bejelentése.....	9
Csoporton belüli mentesség kérésére vonatkozó eljárás	10
Pénzügyi szerződő felek (FC) csoporton belüli mentesség kérésével kapcsolatos tudnivalók	11
Harmadik országbeli entitásokkal kapcsolatban csoporton belüli mentesség igénylése	12
A csoportmentességi ügyekben az MNB-hez benyújtandó dokumentumok köre.....	13
A hatósági eljárás díja.....	14
A hatósági eljárás időtartama	14
II. A biztosítékeszközök cseréjére vonatkozó kockázatkezelési eljárások kialakítása alóli csoporton belüli mentességgel kapcsolatos eljárások	15
Csoporton belüli mentesség ugyanabban a tagállamban székhellyel rendelkező szerződő felek esetén	15
Csoporton belüli mentesség kérése a különböző tagállamokban székhellyel rendelkező pénzügyi szerződő felek esetén.....	15
Csoporton belüli mentesség kérése a különböző tagállamokban székhellyel rendelkező klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő felek esetén	16
Csoporton belüli mentesség kérése az EU-ban székhellyel rendelkező pénzügyi szerződő felek és harmadik országban székhellyel rendelkező szerződő felek esetén	17
Csoporton belüli mentesség kérése az EU-ban székhellyel rendelkező klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő fél és egy harmadik országban székhellyel rendelkező szerződő felek esetén	17
Csoporton belüli mentesség kérése különböző tagállamokban székhellyel rendelkező nem pénzügyi szerződő fél és pénzügyi szerződő felek között	18
A saját eszköz haladéktalan áthelyezését vagy kötelezettségek visszafizetését gátló jogi akadályra vonatkozó kritériumok	18
A saját eszköz haladéktalan áthelyezését vagy kötelezettségek visszafizetését gátló gyakorlati akadályra vonatkozó kritériumok.....	19
A csoporton belüli mentesség elbírálásához szükséges dokumentumok köre.....	19
Változás bejelentése, kifogás, a határozat visszavonása	21
Nyilvánosságra hozatal és az ESMA értesítése.....	21
A hatósági eljárás díja.....	22
A hatósági eljárás időtartama	22

Irányadó jogszabályok és egyéb szabályozó dokumentumok

Jogszabályok:

1. A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (**MNB tv.**)
2. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (**Ket.**)

Közvetlenül alkalmazandó uniós normák:

1. A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: **EMIR**),
2. A 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közvetett elszámolási megállapodásokról, az elszámolási kötelezettségről, a nyilvános jegyzékről, a kereskedési helyszínhez való hozzáférésről, a nem pénzügyi szerződő felekről és a nem központi szerződő fél által elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében alkalmazott kockázatcsökkentési technikákról szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2012. december 19-i 149/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: **149/2013/EU rendelet**),
3. A 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unióban közvetlen, jelentős és előrelátható hatást kifejtő ügyletekre, valamint a szabályok és kötelezettségek kijátszásának megakadályozására alkalmazandó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2014. február 13-i 285/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: **285/2014/EU rendelet**)
4. A 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az elszámolási kötelezettségre vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2015. augusztus 6-i (EU) 2015/2205 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet [a továbbiakban: **(EU) 2015/2205 rendelet**]
5. A 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az elszámolási kötelezettségre vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2016. március 1-i (EU) 2016/592 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet [a továbbiakban: **(EU) 2016/592 rendelet**]
6. A 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az elszámolási kötelezettségre vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2016. június 10-i (EU) 2016/1178 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet [a továbbiakban: **(EU) 2016/1178 rendelet**]

Az (EU) 2015/2205, (EU) 2016/592 és az (EU) 2016/1178 rendeletet együttesen Elszámolási kötelezettségre vonatkozó RTS-ek.

7. A 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a nem központi szerződő félen keresztül elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek kockázatcsökkentési technikáit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2016. október 4-i (EU) 2016/2251 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet [a továbbiakban: **(EU) 2016/2251 rendelet**]

ESMA iránymutatás

Questions and Answers for Implementation of the Regulation (EU) No 648/2012 on OTC derivatives, central counterparties and trade repositories (EMIR) (**ESMA EMIR Q&A**)

Az MNB hatásköre

Az **MNB tv. 40. § (8) bekezdése** szerint **az MNB** – a 28. § (4) bekezdésében meghatározottak mellett – a 4. § (9) bekezdésében meghatározott feladatkörében a 648/2012/EU rendelet 2. cikk 13. pontja szerinti **illetékes hatóságként látja el az EMIR végrehajtásához kapcsolódó feladatokat**.

Elszámolási kötelezettség

Az EMIR 4. cikk (1) bekezdése alapján a szerződő felek kötelesek elszámolni valamennyi olyan tőzsdén kívüli származtatott ügyletet, amely az EMIR 5. cikk (2) bekezdésével összhangban – az Elszámolási kötelezettségre vonatkozó RTS-ekben meghatározott – elszámolási kötelezettség alá esőnek nyilvánított kategóriába tartozik, amennyiben ezen ügyletek az alábbi mindkét feltételt teljesítik:

- a) megkötésükre az alábbi módok egyikével került sor:
 - i. két pénzügyi szerződő fél;
 - ii. egy pénzügyi és egy olyan nem pénzügyi szerződő fél, amely teljesíti a 10. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett feltételeket, azaz meghaladja az elszámolási értékhatárt (a továbbiakban: elszámolási értékhatárt meghaladó nem pénzügyi szerződő fél),
 - iii. két elszámolási értékhatárt meghaladó nem pénzügyi szerződő fél,
 - iv. egy pénzügyi szerződő fél vagy egy elszámolási értékhatárt meghaladó nem pénzügyi szerződő fél és egy harmadik országban székhellyel rendelkező olyan jogalany, amely elszámolási kötelezettség alá esne, ha az Unióban rendelkezne székhellyel vagy
 - v. egy vagy több harmadik országban székhellyel rendelkező két jogalany között, amelyek elszámolási kötelezettség alá esnének, ha az Unióban rendelkeznének székhellyel, amennyiben az ügylet közvetlen, jelentős és előrelátható hatást fejt ki az Unióban, vagy amennyiben ez a kötelezettség szükséges vagy alkalmas az e rendeletben foglalt rendelkezések kijátszásának a megakadályozására; illetve
- b) amelyek megkötésének vagy megújításának időpontja
 - i. az elszámolási kötelezettség hatálybalépésének napjára vagy az utánra esik; vagy
 - ii. az 5. cikk (1) bekezdésében említett értesítés időpontjában vagy azután, de az elszámolási kötelezettség hatálybalépése előtt, amennyiben az ügylet hátralévő futamideje meghaladja a Bizottság által – az EMIR 5. cikk (2) bekezdésének c) pontjával összhangban az Elszámolási kötelezettségre vonatkozó RTS-ekben – meghatározott lejáratig hátralevő minimális futamidőt.

A tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolási kötelezettség alá tartozó kategóriái, az egyes kategóriákra vonatkozóan az elszámolási kötelezettség hatálybalépésének időpontja és a hátralévő minimális futamidő részletesen az Elszámolási kötelezettségre vonatkozó RTS-ekben került meghatározásra.

Az EU-ban közvetlen, jelentős és előrelátható hatást kifejtő ügyletek, valamint az EMIR szabályainak kijátszására alkalmas esetek körét részletesen a 285/2014/EU rendelet állapítja meg.

Az EMIR 10. cikkében foglaltak értelmében – amennyiben valamely nem pénzügyi szerződő fél tőzsdén kívüli származtatott ügyletekben a 149/2013/EU rendelet 11. cikkében megállapított elszámolási értékhatárt meghaladó pozícióval rendelkezik – (1) erről **haladéktalanul tájékoztatnia kell az ESMA-t és az illetékes hatóságot**, (2) jövőbeli ügyletei tekintetében a 4. cikkel összhangban az elszámolási kötelezettség hatálya alá kerül, amennyiben a pozíciók mozgóátlaga egy 30 munkanapos időszakra számítva meghaladja az említett értékhatárt, valamint (3) az elszámolási kötelezettség hatálya alá kerülésétől számított négy hónapon belül minden érintett jövőbeli ügyletét el kell, hogy számolja.

Az a nem pénzügyi szerződő fél, amely korábban elszámolási kötelezettség hatálya alá került, azonban ezt követően **az illetékes hatóság számára bejelenti és bizonyítja**, hogy pozícióinak mozgóátlaga egy 30 munkanapos időszakra számítva nem haladja meg az említett értékhatárt, kikerül a 4. cikkben megállapított elszámolási kötelezettség hatálya alól.

Ha a szerződő fél csoporton belüli ügyletei esetében mentesülni szeretne az elszámolási kötelezettség alól, – **amennyiben a szerződő felek uniós székhelyűek és ugyanazon csoporthoz tartoznak** –, akkor a mentesülni kívánó félnek előzetesen **bejelentést** kell tennie a saját illetékes hatóságához **az EMIR 4. cikk (2) bekezdés a) pontja** alapján.

A bejelentést a mentesítés alkalmazása előtt legalább 30 naptári nappal meg kell tenni. Az illetékes hatóságok a bejelentés megérkezését követő **30 naptári napon belül kifogást** emelhetnek, ha a szerződő felek között kötött ügyletek nem felelnek meg a 3. cikkben előírt feltételeknek, az illetékes hatóságok azon jogának sérelme nélkül, hogy a nevezett 30 napos időszak lejártá után is kifogással élhetnek, ha az e feltételeknek való megfelelés már nem áll fenn. Az illetékes hatóságok közötti véleményeltérés esetén az ESMA segítséget nyújthat, hogy az említett hatóságok megállapodásra jussanak.

A mentességet akkor is meg kell kérni előzetesen, ha a csoport mindkét tagja Magyarországon került alapításra!

A bejelentés beérkezését követően az illetékes hatóság, így az MNB számára is **30 naptári nap áll rendelkezésére**, hogy kifogást tegyen, ha megítélése szerint az EMIR 3. cikkében szereplő feltételek nem teljesülnek. Az MNB az álláspontjáról **tájékoztató levelet** küld a bejelentőnek. Amennyiben az álláspont szerint az EMIR 3. cikkében szereplő feltételek fennállnak, vagy a 30 naptári nap alatt az illetékes hatóságok egyike sem tesz kifogást, a mentesség a 30 nap lejártát követően mindaddig alkalmazható, amíg valamelyik illetékes hatóság nem jelzi, hogy álláspontja szerint az EMIR 3. cikkében szereplő feltételek már nem állnak fenn.

Amennyiben egy EU-s székhelyű szerződő fél szeretne mentesülni az elszámolási kötelezettség teljesítése alól egy olyan szerződő féllel kötött ügyletnél, amely **ugyanahhoz a csoporthoz**

tartozik, de EU-n kívül alapított, akkor először a saját illetékes hatóságához **kérelmet** kell benyújtania az **EMIR 4. cikk (2) bekezdés b) pontja** alapján.

Egy uniós szerződő fél és egy EU-n kívüli szerződő fél közötti ügylet esetében csak akkor lehet mentességet kérni, ha az Európai Bizottság ***egyenértékűségi döntést*** hozott az adott EU-n kívüli országgal kapcsolatban, az EMIR 13. cikk (2) bekezdése alapján. Az egyenértékűségi döntéseket az ESMA folyamatosan frissíti és közzéteszi az EMIR honlapon a megfelelő időben. Ehhez kapcsolódóan figyelembe kell venni az Elszámolási kötelezettségre vonatkozó RTS-ek 3. cikkének (2) bekezdésében foglaltakat. Az MNB a kérelem beérkezését követő **30 napon** belül hoz **határozatot**.

A biztosítékeszközök cseréjére vonatkozó kockázatkezelési eljárások kialakítása

Az EMIR 11. cikkének (3) bekezdése alapján a pénzügyi szerződő feleknek olyan kockázatkezelési eljárásokkal kell rendelkezniük, amelyek 2012. augusztus 16. vagy azt követően kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében megkövetelik a biztosítékeszközök kellő időben történő, pontos és megfelelően elkülönített cseréjét.

A 10. cikkben említett nem pénzügyi szerződő feleknek olyan kockázatkezelési eljárásokkal kell rendelkezniük, amelyek az elszámolási értékhatár átlépésekor vagy azt követően kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében megkövetelik a biztosítékeszközök kellő időben történő, pontos és megfelelően elkülönített cseréjét.

A fenti kötelezettségek vonatkozásában az EMIR 3. cikkében meghatározott csoporton belüli ügyletek tekintetében bizonyos esetekben automatikus mentesség áll fent vagy teljes, illetve részleges mentesség szerzhető kérelem vagy bejelentés útján. Kérelem esetén annak beérkezését követően az MNB **határozatot** hoz, bejelentés esetében pedig **tájékoztató levelet** küld.

Ez az útmutató tájékoztatást nyújt a piaci szereplőknek a fenti kötelezettségek és az alóluk történő mentesüléshez szükséges MNB előtti eljárásokkal kapcsolatos tudnivalókról.

I. Elszámolási kötelezettséggel kapcsolatos eljárások

Nem pénzügyi szerződő felek (NFC) csoporton belüli mentesség kérésével kapcsolatos tudnivalók

A nem pénzügyi szerződő felekre (az EMIR 2. cikk 9. pontjában meghatározott vállalkozások, a továbbiakban: **NFC**) nem vonatkozik az elszámolási kötelezettség, csak abban az esetben, amennyiben klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő félle (NFC+) válnak.

Az elszámolási értékhatár (klíringküszöb) számításának módja

A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekben a klíring küszöbértéket meghaladó pozíciók kiszámításakor az EMIR 10. cikk (3) bekezdésével összhangban az érintett NFC-nek figyelembe kell vennie mindazokat a saját maga vagy a csoportjához tartozó más NFC-k által kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket, amelyekről nem állapítható meg objektíven mérhető adatok alapján, hogy csökkentsék az NFC vagy az adott csoport kereskedelmi vagy likviditás-finanszírozási tevékenységéhez közvetlenül kapcsolódó kockázatokat.

A 149/2013/EU rendelet 10. cikk (1) bekezdése alapján, egy tőzsdén kívüli származtatott ügyletről objektíven mérhető adatok alapján akkor állapítható meg, hogy csökkenti az NFC, vagy annak csoportjának az üzleti tevékenységhez vagy a likviditás-finanszírozási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó kockázatait, ha önmagában vagy egyéb származtatott ügyletekkel kombinálva, közvetlenül vagy szorosan korreláló eszközökön keresztül eleget tesz az alábbi kritériumok valamelyikének:

- a) azon eszközök, szolgáltatások, inputok, termékek, áruk vagy kötelezettségek értékében bekövetkező esetleges változásokból fakadó kockázatokat fedezi, amelyeket a nem pénzügyi szerződő fél vagy annak csoportja birtokol, előállít, termel, nyújt, beszerez, forgalmaz, bérbe ad, értékesít vagy teljesít, illetve amelyek birtoklását, előállítását, termelését, nyújtását, beszerzését, forgalmazását, bérbe adását, értékesítését vagy teljesítését a rendes üzletmenet alapján észszerűen tervezi;
- b) a kamatlábak, az inflációs ráták, a devizaárfolyamok vagy a hitelkockázat ingadozásaiból fakadóan az a) pontban említett eszközök, szolgáltatások, inputok, termékek, áruk vagy kötelezettségek értékére ható esetleges közvetett hatások kapcsán felmerülő kockázatokat fedezi;
- c) az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 3. cikke alapján elfogadott nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (IFRS) szerinti fedezeti műveletnek minősül.

Amennyiben egy NFC NFC+-á válik, úgy a jövőbeli ügyletek esetében az EMIR 4. cikk (1) bekezdésével összhangban az elszámolási kötelezettség hatálya alá kerül, amennyiben a pozíciók mozgóátlaga egy 30 munkanapos időszakra számítva meghaladja az említett értékhatárokat valamelyikét. Amennyiben az NFC+ csoportintézmény, akkor az EMIR 4. cikk (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint az elszámolási kötelezettség alóli mentességgel élhet.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32002R1606&from=EN>

A nem pénzügyi szerződő fél klíring küszöbértékkel kapcsolatos bejelentései az MNB felé

A klíring küszöbérték elérésének bejelentése

NFC ügyfelekre az elszámolási kötelezettség abban az esetben vonatkozik, amennyiben a 149/2013/EU rendelet 11. cikkében meghatározott klíring küszöbértéket meghaladó nyitott pozícióval rendelkeznek az alábbiak szerint:

- Tőzsdén kívüli **hitelderivatívák** és **származtatott részvényügyletek** esetén **legalább 1 milliárd euró** össznévértéket elérő, nem fedezeti célú nyitott derivatív ügylet.
- Tőzsdén kívüli **származtatott deviza-, kamatláb, árupiaci és egyéb derivatívák** esetén **legalább 3 milliárd euró** össznévértéket elérő nem fedezeti célú nyitott derivatív ügylet.

Az EMIR 10. cikkében foglaltak alapján amennyiben egy NFC a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekben az előbbieken meghatározott klíring küszöbértéket meghaladó pozícióval rendelkezik, akkor erről haladéktalanul tájékoztatnia kell az ESMA-t és az MNB-t.

Az ESMA EMIR Q&A OTC Answer 2 (b) pontjának megfelelően az NFC-nek kizárólag az első napon kell értesítenie az ESMA-t és az MNB-t, amikor a klíring küszöbértéket elérte valamelyik tőzsdén kívüli származtatott ügylet esetében. Az EMIR 10. cikk (1) bekezdés (b) pontjára figyelemmel az NFC klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő fél lesz (NFC+), amennyiben 30 munkanapon keresztül az átlag pozíció meghaladja a klíring küszöbértéket.

Az ESMA értesítéséhez a következő linken szereplő formanyomtatványt kell **kitölteni** („notification of exceeding the clearing threshold”) és az EMIR-notifications@esma.europa.eu email címre kell **elküldeni**:

<https://www.esma.europa.eu/regulation/post-trading/non-financial-counterparties-nfcs>

Ugyanezt az értesítést az MNB-nek is meg kell küldeni az EMIR@mnbb.hu email címre.

A bejelentőknek a bejelentés megalapozottságáról alkotott álláspontjáról az MNB **tájékoztató levelet** küld.

A klíringküszöb alá kerülés bejelentése

Ha az adott NFC pozícióinak mozgóátlaga 30 munkanapos időszakon túl már nem haladja meg a klíring küszöbértéket, akkor az NFC-nek erről a tényről értesítenie kell az ESMA-t és az MNB-t.

Az értesítéshez a „notification of no longer exceeding the clearing threshold” formanyomtatványt kell kitölteni, mely az alábbi linkről elérhető:

<https://www.esma.europa.eu/regulation/post-trading/non-financial-counterparties-nfcs>

A kitöltött formanyomtatványt **meg kell küldeni** az ESMA-nak az EMIR-notifications@esma.europa.eu email címre és az MNB-nek az EMIR@mnbb.hu email címre.

Ebben az esetben alátámasztásként meg kell küldeni az MNB-nek, hogy mi alapján és hogyan számolt az adott NFC.

Amennyiben az NFC igazolja, hogy valóban nem haladja meg a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek nyitott pozícióinak 30 munkanapos mozgátlaga a klíring küszöbértéket, akkor az MNB a továbbiakban az adott NFC-t nem tekinti klíring küszöbértéket meghaladó NFC-nek. Ebben az esetben az elszámolási kötelezettségre vonatkozó követelménynek a továbbiakban (egy esetleges újabb klíring küszöbérték elérésig) nem kell megfelelnie az NFC-nek.

A bejelentés megalapozottságával kapcsolatos álláspontjáról az MNB **tájékoztató levelet** küld a bejelentő NFC ügyfél részére.

Csoporton belüli mentesség kérésére vonatkozó eljárás

Nem pénzügyi szerződő felek (NFC) csoporton belüli mentesség kérésével kapcsolatos tudnivalók

Amennyiben az adott NFC a 30. nap után is meghaladja a klíring küszöbértéket, ebben az esetben ugyanazoknak a követelményeknek kell megfelelnie, mint pénzügyi szerződő feleknek, így az elszámolási kötelezettségnek és a biztosítékeszköz cserének is. Amennyiben az NFC egy csoportnak a tagja, akkor lehetősége van az elszámolási kötelezettség alól mentességet kérni az MNB-től.

Az EMIR 10. cikke szerinti nem pénzügyi szerződő feleknek olyan kockázatkezelési eljárásokkal kell rendelkezniük, amelyek a klíring küszöbérték átlépésekor vagy azt követően kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében megkövetelik a biztosítékeszközök kellő időben történő, pontos és megfelelően elkülönített cseréjét. Ez a követelmény az EMIR 11. cikk (5) bekezdésével összhangban nem alkalmazandó a csoporton belüli ügyletekre, amennyiben a szerződő felek ugyanazon tagállamban rendelkeznek székhellyel, és az adott pillanatban, illetve előreláthatólag nincsen gyakorlati vagy jogi akadálya a szerződő felek között a saját eszköz haladéktalan áthelyezésének, illetve a kötelezettségek haladéktalan visszafizetésének.

Az NFC felek viszonylatában azok a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek minősülnek csoporton belüli ügyletnek, amelyek megkötésére egy ugyanazon csoporthoz tartozó szerződő felek között kerül sor, feltéve, hogy a szerződő felek bevonása teljes körű az egyazon konszolidált éves beszámolóba, és rájuk megfelelő központosított kockázatértékelési, -mérési és -ellenőrzési eljárások vonatkoznak, és ez utóbbi szerződő fél az Unióban rendelkezik székhellyel, illetve – amennyiben a szerződő fél székhelye harmadik országban van – arra a harmadik országra vonatkozóan a Bizottság a 13. cikk (2) bekezdése szerinti végrehajtási jogi aktust fogadott el (egyenértékűnek minősítés). Részletesen lásd a *Harmadik országbeli entitásokkal kapcsolatban csoporton belüli mentesség igénylése* című fejezetben.

Amennyiben a csoporttagok mind az Unión belül rendelkeznek székhellyel, a csoportmentességgel kapcsolatban **bejelentést** kell tenni az MNB-nek. Amennyiben valamelyik tag nem uniós székhelyű, **kérelmet** kell benyújtani az MNB-hez.

A csoporton belüli mentesség elbírálásához kapcsolódó, az MNB részére benyújtandó dokumentumok körét részletesen *A csoportmentességi ügyekben az MNB-hez benyújtandó dokumentumok köre* című fejezet tartalmazza.

Az MNB bejelentés esetén **tájékoztató levelet** küld, kérelem esetén **határozatot** hoz.

Pénzügyi szerződő felek (FC) csoporton belüli mentesség kérésével kapcsolatos tudnivalók

Egy pénzügyi szerződő fél (az EMIR 2. cikk 8. pontja szerinti vállalkozás, a továbbiakban: **FC fél**) részvételével megkötött tőzsdén kívüli származtatott ügylet az EMIR 4. cikk (1) bekezdése alapján – a klíring küszöbérték alatti nem pénzügyi szerződő féllel kötött ügyletek kivételével – elszámolási kötelezettség alá esik, csoporton belüli ügylet esetében azonban az FC mentességgel élhet az EMIR 4. cikk (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

FC felek esetében a következők minősülnek csoporton belüli ügyletnek az EMIR 3. cikke alapján:

- a) azok a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek, amelyeket egy ugyanazon csoporthoz tartozó szerződő féllel kötnek meg, feltéve, hogy az alábbi feltételek teljesülnek:
 - i. a pénzügyi szerződő fél az Unióban rendelkezik székhellyel, illetve – amennyiben székhelye harmadik országban van – arra a harmadik országra vonatkozóan a Bizottság a 13. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktust fogadott el;
 - ii. a másik szerződő fél pénzügyi szerződő fél, pénzügyi holdingtársaság, pénzügyi intézmény vagy kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás, amelyre megfelelő prudenciális követelmények vonatkoznak;
 - iii. mindkét szerződő fél bevonása teljes körű az egyazon konszolidált éves beszámolóba; illetve
 - iv. mindkét szerződő félre megfelelő központosított kockázatértékelési, -mérési és -ellenőrzési eljárások vonatkoznak;
- b) másik szerződő féllel kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyletek, amelyek esetében mindkét szerződő fél – a 2006/48/EK irányelv 80. cikkének (8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – ugyanazon intézményvédelmi rendszerbe tartozik, amennyiben az e bekezdés a) pontjának ii. alpontjában megállapított feltétel teljesül;
- c) azok a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek, amelyek a 2006/48/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően olyan hitelintézetek között jöttek létre, amelyek ugyanazon központi szerv kapcsolt vállalkozásai, illetve egy ilyen hitelintézet és a központi szerv között; vagy
- d) azok a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek, amelyeket egy ugyanazon csoporthoz tartozó nem pénzügyi szerződő féllel kötnek meg, feltéve, hogy a szerződő felek teljes körűen egyazon konszolidált éves beszámolóban szerepelnek, és rájuk megfelelő központosított kockázatértékelési, -mérési és -ellenőrzési eljárások vonatkoznak, és ez utóbbi szerződő fél az Unióban vagy olyan harmadik országban rendelkezik székhellyel, amely harmadik országra vonatkozóan a Bizottság a 13. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktust fogadott el.

Az alábbiak bármelyikét tekinthetjük minősített konszolidációnak az EMIR 3. cikk (3) bekezdése értelmében:

- minősített számviteli konszolidáció alá tartozik:
 - az EU-ban érvényes Számviteli Irányelv vagy IFRS;
 - olyan csoport esetén, amely anyavállalatának központi irodája harmadik országban van, a nem EU-s GAAP egyenértékűnek minősül az IFRS-szal vagy az 1596/2007/EC rendelet alapján engedélyezett: ez magában foglalja az IFRS-t és a US, Japán, PRC, Kanadai, Koreai és (2015-ig) az Indiai GAAP (Bizottság 2008/961-es döntése)

- minősített konszolidált felügyelet alá tartozik:
 - a CRR;
 - olyan csoport esetén, nem EU-s anyavállalattal, a harmadik ország illetékes hatósága általi konszolidált felügyelet alá esik, amely felügyelet egyenértékű a CRR alapján a CRD IV 127. cikke alapján.

Mindkét szerződő félnek teljes mértékben szerepelnie kell a konszolidációs minősítésben.

Amennyiben a csoporttagok mind az Unión belül rendelkeznek székhellyel, a csoportmentességgel kapcsolatban **bejelentést** kell tenni az MNB-nek. Amennyiben valamelyik tag nem uniós székhelyű, **kérelmet** kell benyújtani az MNB-hez.

A csoporton belüli mentesség elbírálásához kapcsolódó MNB részére benyújtandó dokumentumok körét részletesen *A csoportmentességi ügyekben az MNB-hez benyújtandó dokumentumok köre* című fejezet tartalmazza.

Az MNB bejelentés esetén **tájékoztató levelet** küld, kérelem esetén **határozatot** hoz.

Harmadik országbeli entitásokkal kapcsolatban csoporton belüli mentesség igénylése

Amennyiben a csoporton belüli mentességet egy EU-ban székhellyel rendelkező szerződő FC vagy NFC fél és egy harmadik országbeli joghatóságban székhellyel rendelkező szerződő FC vagy NFC fél által kötött tőzsdén kívüli származtatott ügylet vonatkozásában igénylik, a mentességgel csak akkor lehet élni, ha a Bizottság az adott harmadik ország vonatkozásában már az EMIR 13. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktust fogadott el.

Az Elszámolási kötelezettségre vonatkozó RTS-ek 3. cikk (2) bekezdése szerint a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek mellékletben meghatározott kategóriáihoz tartozó olyan szerződések tekintetében, amelyeket a 4. kategórián kívüli, ugyanazon csoporthoz tartozó szerződő felek kötöttek, és az egyik szerződő fél harmadik országban, a másik szerződő fél pedig az EU-ban rendelkezik székhellyel, az elszámolási kötelezettség a következő időpontban lép hatályba:

- a) 2018. december 21., abban az esetben, ha a releváns harmadik ország tekintetében nem fogadtak el a 648/2012/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerinti egyenértékűségi határozatot az említett rendelet 4. cikke alkalmazásában az e rendelet mellékletében említett tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozóan; vagy
- b) abban az esetben, ha a releváns harmadik ország tekintetében elfogadtak a 648/2012/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerinti egyenértékűségi határozatot az említett rendelet 4. cikke alkalmazásában az e rendelet mellékletében említett tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozóan, a következő időpontok közül a későbbi:
 - i. a 648/2012/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerint az említett rendelet 4. cikke céljából az e rendelet mellékletében említett tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozóan elfogadott egyenértékűségi határozat hatálybalépésének időpontját követő 60 nap;
 - ii. az az időpont, amikor az (1) bekezdés szerinti elszámolási kötelezettség hatályba lép.

Ez az eltérés csak akkor alkalmazandó, ha a szerződő felek teljesítik a következő feltételeket:

- a) a harmadik országban letelepedett szerződő fél vagy pénzügyi vagy nem pénzügyi szerződő fél;
- b) az Unióban letelepedett szerződő fél:
 - i. pénzügyi szerződő fél, nem pénzügyi szerződő fél, pénzügyi holdingtársaság, pénzügyi intézmény vagy megfelelő prudenciális követelmények hatálya alá tartozó kiegészítő szolgáltatásokat végző vállalkozás, és az a) pontban említett szerződő fél pénzügyi szerződő fél; vagy
 - ii. pénzügyi vagy nem pénzügyi szerződő fél és az a) pontban említett szerződő fél nem pénzügyi szerződő fél;
- c) mindkét szerződő fél a 648/2012/EU rendelet 3. cikkének (3) bekezdése szerinti egyazon konszolidált éves beszámolóba teljes körűen bevont;
- d) mindkét szerződő félre megfelelő központosított kockázatértékelési, -mérési és -ellenőrzési eljárások vonatkoznak.
- e) Az Unióban letelepedett szerződő fél írásban értesítette illetékes hatóságát arról, hogy az a), b), c) és d) pontban meghatározott feltételek teljesülnek és az illetékes hatóság az értesítés kézhezvételét követő 30 naptári napon belül megerősítette a szóban forgó feltételek teljesítését.

Egy EU-ban székhellyel rendelkező szerződő fél és egy harmadik országban székhellyel rendelkező szerződő fél között csak abban az esetben van lehetőség csoporton belüli mentességet kérni, ha a harmadik ország esetében az Európai Bizottság kiadott az EMIR 13. cikk (2) bekezdése szerinti végrehajtási aktust.

A csoportmentességi ügyekben az MNB-hez benyújtandó dokumentumok köre

A csoportmentességgel kapcsolatos ügyekben az alábbi dokumentumokat kell **magyar** és – amennyiben az érintett csoporttagok valamelyike nem magyarországi, hanem más tagállami székhelyű – **angol nyelven** benyújtani:

1. az EMIR 4. cikk (2) bekezdés a) pont szerinti esetben **bejelentés vagy** az EMIR 4. cikk (2) bekezdés b) pont szerinti esetben a Ket. követelményeinek megfelelő **kérelem**, mindkét esetben a dokumentumban az alábbiakat is szerepeltetni kell:
 - a) a **csoport** és az érintett **valamennyi csoporttag** megnevezése,
 - b) a csoporton belüli **ügylet** az EMIR Rendelet 3. cikke (1) bekezdése és (2) bekezdésének a)-d) pontja szerinti **kategóriája**,
 - c) valamennyi csoporttag **LEI kódja**,
 - d) a mentesség tárgyát képező tőzsdén kívüli származtatott **ügylet részleteinek leírása** /a származtatott ügyletek eszközkategóriája és típusa, az alaptermék típusa, nominális és az elszámolási pénznemek, az ügyletek lejárat tartománya, az elszámolás típusa, ügyletek várható éves mérete, forgalma és gyakorisága/
 - e) a hatósági eljárással kapcsolatban a **kapcsolattartó adatai**.
2. Ügyleti meghatalmazás esetén a **meghatalmazás** eredeti példánya.
3. Teljes **cégkivonat** az összes érintett csoporttagra.
4. Az összes érintett csoporttag **létesítő okirata** eredeti példányban.
5. Az összes érintett csoporttag **szervezeti és működési szabályzata** eredeti példányban.
6. A szerződő felek közötti együttműködést megalapozó **szerződések**.

7. Legutolsó éves auditált (konszolidált) **pénzügyi beszámoló**.
8. **Kockázatkezelési politika és egyéb alátámasztó dokumentumok**.
9. A kérelmező – az ESMA EMIR Q&A OTC Answer 6 d) pontjára figyelemmel – köteles továbbá az alábbiak teljesítésre:
 - a. az alkalmazott kockázatkezelési politikák és kontrollok, valamint centralizált alkalmazásuk követelményének bemutatása;
 - b. a felső vezetés kockázatkezeléssel kapcsolatos felelősségének, valamint a kockázatok rendszeres felülvizsgálatával és értékelésével kapcsolatos követelmény bemutatása;
 - c. a szervezeten belüli rendszeres és világos kommunikációs mechanizmusok követelményének bemutatása, ahol biztosított, hogy a vezető testület, a felső vezetés, az üzletágak, a kockázatkezelési funkció és egyéb ellenőrzési területek megosztanak minden információt a kockázatomérésről, -elemzésről és -ellenőrzésről egymással;
 - d. valamennyi releváns kockázat azonosítását, mérését és ellenőrzését biztosító konzisztens belső folyamatok és információs rendszerek követelményének bemutatása;
 - e. a kulcsfontosságú kockázati információk központi kockázatkezelési funkció felé történő rendszeres jelentésével kapcsolatos követelményének bemutatása.

A hatósági eljárás díja

A hatósági eljárásért nem kell igazgatási szolgáltatási díjat fizetni.

A hatósági eljárás időtartama

Az EMIR 4. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a csoporton belül kötött, tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolásának kötelezettsége alóli mentesítővel összefüggő érdemi döntés (engedély megadása vagy megtagadása) meghozatalának határideje a kérelem beérkezésétől számított **30 nap**.

II. A biztosítésközök cseréjére vonatkozó kockázatkezelési eljárások kialakítása alóli csoporton belüli mentességgel kapcsolatos eljárások

Az EMIR 11. cikk (3) bekezdése alapján a pénzügyi szerződő feleknek olyan **kockázatkezelési eljárásokkal kell rendelkezniük**, amelyek 2012. augusztus 16. vagy azt követően kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében **megkövetelik a biztosítésközök kellő időben történő, pontos és megfelelően elkülönített cseréjét**.

A 10. cikkben említett nem pénzügyi szerződő feleknek pedig olyan kockázatkezelési eljárásokkal kell rendelkezniük, amelyek az elszámolási értékhatár átlépésekor vagy azt követően kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében megkövetelik a biztosítésközök kellő időben történő, pontos és megfelelően elkülönített cseréjét.

A kockázatkezelési eljárásokkal, a biztosítékcseré-megállapodásokkal és az elismerhető biztosítékokkal kapcsolatos követelményeket az (EU) 2016/2251 rendelet határozza meg részletesen.

Az EMIR 3. cikkében meghatározott csoporton belüli ügyletek tekintetében lehetőség van a fenti kötelezettség alóli mentesülésre is az alábbiak szerint.

Csoporton belüli mentesség ugyanabban a tagállamban székhellyel rendelkező szerződő felek esetén

Az **EMIR 11. cikk (5) bekezdése** alapján mentesülnek a felek a fenti kötelezettség alól a csoporton belüli ügyleteik tekintetében, amennyiben a szerződő felek *ugyanazon* tagállamban rendelkeznek székhellyel, és az adott pillanatban, illetve előreláthatólag nincsen gyakorlati vagy jogi akadálya a szerződő felek között a saját eszköz haladéktalan áthelyezésének, illetve a kötelezettségek haladéktalan visszafizetésének.

Ebben az esetben tehát NEM szükséges kérni az illetékes hatóságtól a mentességet, mert a mentesség a jogszabályon alapul és a fenti feltételek fennállása esetén **automatikus**.

Csoporton belüli mentesség kérése a különböző tagállamokban székhellyel rendelkező pénzügyi szerződő felek esetén

Az **EMIR 11. cikk (6) bekezdése** alapján az EMIR 3. cikk (2) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában említett csoporton belüli ügyletek, amelyek különböző tagállamokban székhellyel rendelkező pénzügyi szerződő felek között jönnek létre, **mindkét érintett illetékes hatóság kedvező döntése** alapján *egészben vagy részben* mentesülnek az e cikk (3) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amennyiben az alábbi feltételek együttesen teljesülnek:

- a) a szerződő felek kockázatkezelési eljárásai kellően megbízhatóak, stabilak, és összhangban állnak a származtatott ügyletek összetettségének szintjével;
- b) a szerződő felek között a saját eszköz haladéktalan áthelyezésének, illetve a kötelezettségek haladéktalan visszafizetésének gyakorlati vagy jogi akadálya nincsen, és nem is várható.

Amennyiben az intézmény egy Magyarországon székhellyel rendelkező pénzügyi szerződő fél, amely egy másik uniós tagállamban székhellyel rendelkező pénzügyi szerződő csoporttagnak minősülő féllel történő biztosítékeszköz csere alól igényelne csoporton belüli mentességet, akkor az MNB-hez kell a **kérelmet** beadnia, amelyet az MNB – az érintett másik illetékes hatósággal párhuzamosan – **3 hónapon belül** bírál el.

Ebben az esetben tehát mindegyik pénzügyi szerződő félnek be kell adnia a kérelmet a saját illetékes hatóságához.

Amennyiben az illetékes hatóságok a mentesítés iránti **kérelem** kézhezvételét követő **30 naptári** napon belül nem tudnak kedvező döntést hozni, az ESMA az 1095/2010/EU rendelet 19. cikke szerinti hatáskörének megfelelően segítheti őket a megállapodásban.

Csoporton belüli mentesség kérése a különböző tagállamokban székhellyel rendelkező klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő felek esetén

Az **EMIR 11. cikk (7) bekezdése** alapján az EMIR 3. cikk (1) bekezdésében említett csoporton belüli ügyletek, amelyek különböző tagállamokban székhellyel rendelkező, klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő felek között jönnek létre, mentesülnek az EMIR 11. cikk (3) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amennyiben az alábbi feltételek együttesen teljesülnek:

- a) a szerződő felek kockázatkezelési eljárásai kellően megbízhatóak, stabilak, és összhangban állnak a származtatott ügyletek összetettségének szintjével;
- b) a szerződő felek között a saját eszköz haladéktalan áthelyezésének, illetve a kötelezettségek haladéktalan visszafizetésének gyakorlati vagy jogi akadálya nincsen, és nem várható.

Ebben az esetben minden nem pénzügyi szerződő félnek **be kell jelenteni** a saját illetékes hatóságánál, hogy mentességet kívánnak igénybe venni.

Amennyiben az intézmény egy Magyarországon székhellyel rendelkező klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő fél, amely csoporton belüli mentességet igényelne a biztosítékeszköz csere alól, egy másik EU-s klíring küszöbérték feletti pénzügyi szerződő féllel, amely csoporttag, akkor az MNB-hez kell a bejelentését benyújtania.

A mentesség akkor érvényes, ha a bejelentés időpontjától számított **három hónapon belül** egyik illetékes hatóság sem jelzi, hogy szerinte nem teljesülnek az a) vagy a b) pontban megállapított feltételek.

Csoporton belüli mentesség kérése az EU-ban székhellyel rendelkező pénzügyi szerződő felek és harmadik országban székhellyel rendelkező szerződő felek esetén

Az **EMIR 11. cikk (8) bekezdése** alapján az EMIR 3. cikk (2) bekezdésének a)–d) pontjában említett csoporton belüli ügyletek, amelyek egy, az Unióban székhellyel rendelkező pénzügyi szerződő fél és egy harmadik országban székhellyel rendelkező szerződő fél között jönnek létre, az Unióban székhellyel rendelkező pénzügyi szerződő fél felügyeletét ellátó érintett illetékes hatóság pozitív döntése alapján *részben vagy egészben* mentesülnek az e cikk (3) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

- a) a szerződő felek kockázatkezelési eljárásai kellően megbízhatóak, stabilak, és összhangban állnak a származtatott ügyletek összetettségének szintjével;
- b) a szerződő felek között a saját eszköz haladéktalan áthelyezésének, illetve a kötelezettségek haladéktalan visszafizetésének gyakorlati vagy jogi akadálya nincsen, és nem várható.

Ebben az esetben csak a pénzügyi szerződő félnek kell **kérelmet** benyújtania az illetékes hatóságához, amely **érdemi döntést** hoz és erről a kérelem beérkezésétől számított **3 hónapon belül** értesíti az Unióban letelepedett pénzügyi szerződő felet.

Csoporton belüli mentesség kérése az EU-ban székhellyel rendelkező klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő fél és egy harmadik országban székhellyel rendelkező szerződő felek esetén

Az **EMIR 11. cikk (9) bekezdése** alapján az EMIR 3. cikk (1) bekezdésében említett csoporton belüli ügyletek, amelyek egy, az EU-ban székhellyel rendelkező klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő fél és egy harmadik országban székhellyel rendelkező szerződő fél között jönnek létre, mentesülnek az e cikk (3) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

- a) a szerződő felek kockázatkezelési eljárásai kellően megbízhatóak, stabilak, és összhangban állnak a származtatott ügyletek összetettségének szintjével;
- b) a szerződő felek között a saját eszköz haladéktalan áthelyezésének, illetve a kötelezettségek haladéktalan visszafizetésének gyakorlati vagy jogi akadálya nincsen, és nem várható.

Ebben az esetben a klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő fél akkor jelentheti be az illetékes hatóságnak, hogy mentességet kíván igénybe venni, amennyiben a Bizottság már az EMIR 13. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktust fogadott el.

A klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő fél **bejelenti** az EMIR 10. cikk (5) bekezdés szerinti illetékes hatóságoknak, hogy mentességet kíván igénybe venni.

A mentesség akkor érvényes, ha a **bejelentés** időpontjától számított **három hónapon belül** egyik érintett illetékes hatóság sem jelzi, hogy szerinte nem teljesülnek az a) vagy a b) pontban megállapított feltételek.

Csoporton belüli mentesség kérése különböző tagállamokban székhellyel rendelkező nem pénzügyi szerződő fél és pénzügyi szerződő felek között

Az **EMIR 11. cikk (10) bekezdése** alapján az EMIR 3. cikk (1) bekezdésében említett csoporton belüli ügyletek, amelyek egy klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő fél és egy pénzügyi szerződő fél között jönnek létre, amelyek székhelye különböző tagállamokban van, a pénzügyi szerződő fél felügyeletét ellátó érintett illetékes hatóság kedvező döntése alapján *részen vagy egészben* mentesülnek az e cikk (3) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

- a) a szerződő felek kockázatkezelési eljárásai kellően megbízhatóak, stabilak, és összhangban állnak a származtatott ügyletek összetettségének szintjével;
- b) a szerződő felek között a saját eszköz haladéktalan áthelyezésének, illetve a kötelezettségek haladéktalan visszafizetésének gyakorlati vagy jogi akadály nincs, és nem várható.

Ebben az esetben csak a pénzügyi szerződő félnek kell beadnia **kérelmet** a saját illetékes hatóságához.

A pénzügyi szerződő fél felügyeletét ellátó érintett illetékes hatóság érdemi döntést hoz, amelyről a kérelem beérkezésétől számított 2 hónapon belül tájékoztatja a nem pénzügyi szerződő fél illetékes hatóságát, **3 hónapon belül** pedig a szerződő feleket.

A mentesség érvényes, ha az értesített hatóság nem jelzi, hogy szerinte nem teljesülnek az a) vagy a b) pontban megállapított feltételek.

Az illetékes hatóságok közötti nézeteltérés esetén az ESMA az 1095/2010/EU rendelet 19. cikke szerinti hatáskörének megfelelően segítséget nyújthat a hatóságoknak ahhoz, hogy megállapodásra jussanak.

Amennyiben tehát az intézmény egy Magyarországon székhellyel rendelkező klíring küszöbérték feletti nem pénzügyi szerződő fél, amely csoporton belüli mentességet igényelne a biztosítékeszköz csere alól egy másik EU-s pénzügyi szerződő féllel, amely csoporttag, akkor a magyar intézménynek **nem kell kérelmet benyújtania** az MNB-hez, mert ebben az esetben az adott EU-s pénzügyi szerződő fél illetékes hatósága fogja a mentességről értesíteni az MNB-t.

A saját eszköz haladéktalan áthelyezését vagy kötelezettségek visszafizetését gátló jogi akadályra vonatkozó kritériumok

Az EMIR 11. cikkének (5)–(10) bekezdése szerinti, szerződő felek között saját eszköz haladéktalan áthelyezését vagy kötelezettségek visszafizetését gátló jogi akadály abban az esetben tekintendő fennállónak, ha léteznek tényleges vagy előre látható jogi természetű korlátok, ideértve az alábbiak bármelyikét:

- a) valuta- és devizakorlátozás;

- b) a kölcsönös pénzügyi támogatást megakadályozó vagy pénzeszközök csoporton belüli áthelyezését jelentősen megnehezítő szabályozási, adminisztratív, jogi vagy szerződéses keretek;
- c) a 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben említett korai beavatkozás, helyreállítás és szanálás feltételei bármelyikének teljesülése, amelynek eredményeként az illetékes hatóság akadályoztatva látja saját eszközök haladéktalan áthelyezését vagy kötelezettségek visszafizetését;
- d) a csoportot alkotó szervezetekben a döntéshozatali jogkört korlátozó kisebbségi érdekeltségek létezése;
- e) a szerződő fél jogi struktúrájának jellege, az alapszabályban, alapító okiratban és belső szabályokban meghatározottak szerint.

A saját eszköz haladéktalan áthelyezését vagy kötelezettségek visszafizetését gátló gyakorlati akadályra vonatkozó kritériumok

Az EMIR 11. cikkének (5)–(10) bekezdése szerinti, szerződő felek között saját eszköz haladéktalan áthelyezését vagy kötelezettségek visszafizetését gátló gyakorlati akadály abban az esetben tekintendő fennállónak, ha léteznek gyakorlati jellegű korlátok, ideértve az alábbiak bármelyikét:

- a) a releváns szerződő fél számára esedékességgel nem állnak elegendő mértékben rendelkezésre tehermentes vagy likvid eszközök;
- b) operatív jellegű akadályok, amelyek ténylegesen késleltetik vagy akadályozzák az áthelyezést vagy visszafizetést esedékességgel.

A csoporton belüli mentesség elbírálásához szükséges dokumentumok köre

A 149/2013/EU rendelet 18. cikk (1) bekezdés e) pontjában foglaltakra figyelemmel kizárólag azon csoporttag intézmények esetében van lehetőség a mentességgel élni, amelyek tekintetében legalább egy ügyletkötés várható.

A (EU) 2016/2251 rendelet 32. cikkének (1) bekezdése alapján az EMIR 11. cikkének (6)–(10) bekezdése szerinti *kérelem vagy bejelentés akkor tekinthető beérkezettnek*, amikor az illetékes hatóság a következő információk *mindegyikét* megkapta:

- a) mindazok az információk, amelyek szükségesek annak értékeléséhez, hogy teljesültek az EMIR 11. cikkének adott esetben alkalmazandó (6), (7), (8), (9) vagy (10) bekezdésében meghatározott feltételek; vagyis, hogy i) a szerződő felek kockázatkezelési eljárásai kellően megbízhatóak, stabilak, és összhangban állnak a származtatott ügyletek összetettségének szintjével, és ii) a szerződő felek között a saját eszköz haladéktalan áthelyezésének, illetve a kötelezettségek haladéktalan visszafizetésének gyakorlati vagy jogi akadályai nincsen, és nem várható;
- b) a 149/2013/EU rendelet 18. cikkének (2) bekezdésében említett információk és dokumentumok.

Ennek a követelménynek a teljesítéséhez az MNB a következő dokumentumokat kéri **magyar** és – amennyiben az érintett csoporttagok valamelyike nem magyarországi, hanem más tagállami székhelyű – **angol nyelven** benyújtani:

1. Az esettől függően **kérelem vagy bejelentés**, amely tartalmazza a következőket:
 - az ügylet szerződő felei, ideértve az 1247/2012/EU végrehajtási rendelet 3. cikke szerinti azonosító (LEI) kódjukat;
 - a szerződő felek közötti társasági jogi kapcsolat;
 - a szerződő felek közötti együttműködést megalapozó szerződéses kapcsolatok részletei;
 - a csoporton belüli ügyletnek az EMIR 3. cikke (1) bekezdése és (2) bekezdésének a)-d) pontja szerinti kategóriája;
 - a szerződő fél által kérelmezett mentesség tárgyát képező ügylet részletei, ideértve a következőket: i. a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek eszközkategóriája; ii. a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek típusa; iii. az alaptermék típusa; iv. a nominális és az elszámolási pénznemek; v. az ügyletek lejárat tartománya; vi. az elszámolás típusa; vii. a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek várható éves mérete, forgalma és gyakorisága;
 - a hatósági eljárással kapcsolatban a kapcsolattartó adatai.
2. **Dokumentált kockázatkezelési eljárások** (másolati példány), különös tekintettel az EMIR 11. cikk (1) és (2) bekezdésekben foglalt, a 149/2013/EU rendelet 12-17. cikkeiben részletezett követelmények teljesítését alátámasztó eljárásokra, amelyekről egy összefoglalót is kér az MNB.
3. **A múltbéli (legalább az elmúlt 12 hónapra vonatkozó) és várható jövőbeli ügyletekre vonatkozó információk** (Excel táblázat).
4. **Független jogi nyilatkozat**² arról, hogy a szerződő felek között a saját eszköz haladéktalan áthelyezésének, illetve a kötelezettségek haladéktalan visszafizetésének gyakorlati vagy jogi akadálya nincsen, és nem is várható.
5. Ügyleti meghatalmazás esetén a **meghatalmazás** (eredeti példány).
6. Teljes **cégkivonat** az összes érintett csoporttagra.
7. Az összes érintett csoporttag **létesítő okirata** eredeti példányban.
8. Az összes érintett csoporttag **szervezeti és működési szabályzata** eredeti példányban.
9. A szerződő felek közötti együttműködést megalapozó **szerződések**.
10. Legutolsó éves auditált (konszolidált) **pénzügyi beszámoló**.

A szerződő felekre vonatkozó és az elszámolási kötelezettség alóli mentesülés kapcsán korábban az MNB-hez benyújtott (6.-tól 10. pontig részletezett) társasági dokumentumokat csak az azokban bekövetkezett változás esetében kell benyújtani, az elszámolási kötelezettség alóli mentesülés kapcsán kifejtettek szerint. Amennyiben ezekben a dokumentumokban nem történt változás, azt ezt megerősítő, szervezeti képviselőre jogosult személy(ek) által aláírt **nyilatkozatot** kell a kérelemhez/bejelentéshez csatolni.

² Független jogi nyilatkozat alatt egy független belső részleg (pl.: compliance osztály, jogi osztály), vagy független harmadik fél (pl.: külső szakértő, ügyvédi iroda) nyilatkozata értendő.

Annak megítéléséhez, hogy fennáll-e a mentesítéshez szükséges minden feltétel, az MNB további információt, dokumentumot kérhet be a szerződő féltől.

Változás bejelentése, kifogás, a határozat visszavonása

Azok a szerződő felek, amelyek bejelentését az MNB határidőben nem kifogásolta vagy pedig a kérelmüket engedélyezte, **haladéktalanul értesíteniük kell az MNB-t** minden olyan változásról, amely érintheti a mentességre esetükben irányadó feltételek teljesülését.

Az MNB a mentességi kérelmet kifogásolhatja, vagy visszavonhatja engedélyező határozatát, amennyiben a körülmények olyan módon változnak, amely kedvezőtlenül érinti az említett feltételek betartását.

Amennyiben az MNB elutasító határozatot ad, vagy kifogást emel a mentesítés kapcsán, akkor az adott szerződő fél csak akkor nyújthat be újabb kérelmet vagy bejelentést, ha lényegi változás következett be azokban a körülményekben, amelyekre az MNB a döntését vagy kifogását alapozta.

Nyilvánosságra hozatal és az ESMA értesítése

Az EMIR 11. cikk (11) bekezdése alapján, a csoporton belüli ügylet szerződő fele, amely mentesült az EMIR 11. cikk (3) bekezdésben megállapított kötelezettség alól, nyilvánosságra hozza a mentességre vonatkozó információt. Az információt az érintett szerződő félnek olyan hamar meg kell jelentetni a honlapján, amilyen gyorsan csak tudja, de legkésőbb 1 hónapon belül.

A csoporton belüli mentességgel kapcsolatban nyilvánosságra hozandó információk között a 149/2012/EU rendelet 20. cikke alapján a következők szerepelnek:

- a tranzakció szerződő felei, ideértve az 1247/2012/EU RTS 3. cikke szerinti azonosító kód (LEI kód);
- a szerződő felek közötti kapcsolat;
- információ arról, hogy a csoporton belüli ügyletek részben vagy egészben mentesülnek-e;
- a csoporton belüli mentesség által érintett, tőzsdén kívüli származtatott ügyletek összevont nominális összege.

Az MNB elvárja, hogy a mentességet szerzett fél a fenti közzétételi kötelezettségének teljesítéséről haladéktalanul írásban értesítse az MNB-t.

Az ESMA értesítését az MNB fogja elvégezni a 149/2013/EU rendelet 19. cikkével összhangban.

A hatósági eljárás díja

A hatósági eljárásért nem kell igazgatási szolgáltatási díjat fizetni.

A hatósági eljárás időtartama

Az EMIR 11. cikk (5), (6), (7), (8), (9), (10) pontja szerinti esetben a csoporton belül kötött, tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolásának kötelezettsége alóli mentesítéssel összefüggő érdemi döntés (engedély megadása vagy megtagadása) meghozatalának, illetve a kifogás emelés határideje az adott esetkörtől függően a teljeskörű kérelem/bejelentés beérkezésétől számított **3 hónap**.

Az alábbi táblázat összegző tájékoztatást nyújt a mentességi eljárásokkal kapcsolatos legfontosabb kérdésekről.

Jogszabályhely	Formátum	Beadó fél	MNB válasza	Határidő
EMIR 11. cikk (5) bek.	nincs, automatikus mentesség	nincs	nincs	nincs
EMIR 11. cikk (6) bek	kérelem	mindkét fél	határozat	3 hónap
EMIR 11. cikk (7) bek	bejelentés	mindkét fél	kifogás	3 hónap
EMIR 11. cikk (8) bek	kérelem	csak a pénzügyi szerződő fél	határozat	3 hónap
EMIR 11. cikk (9) bek	bejelentés	csak a klíringközöb feletti, uniós székhelyű nem pénzügyi szerződő fél	kifogás	3 hónap
EMIR 11. cikk (10) bek	kérelem	csak a pénzügyi szerződő fél	határozat	3 hónap